

A Fővárosi Ítéletábrla a dr. Beleznay Zsolt ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek, dr. Bodolai László ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve. (alperes címe.) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. március 10. napján meghozott 5.P.25.376/2014/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt fellebbezés és a felperes részéről 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés ellenkérelme folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy az alperes a felperes jóhírnevét azzal sértette meg, hogy az általa üzemeltetett internetes hírportálon a 2013. december 17-én közzétett „Saját mentőben ülve kerül a dugót” című cikkében az alapítvány által betegszállításra költött összeg éves átlagával kapcsolatos egyszerűsítő számításával azt a hamis látszatot keltette, hogy a felperes pazarló gazdálkodást folytat.

Megsértette továbbá a felperes jóhírnevét azzal, hogy az ugyancsak 2013. december 17-én megjelent „Keményen nekiment a ... Alapítványnak az Emmi” című cikkben valótlánul híresztelte, hogy „...a ... Alapítvány is azon szervezetek közé tartozik, amelyek több 10 millió forintot költöttek eddig reklámra, miközben arányaiban jóval kevesebbet valódi célokra”, ezzel azt a hamis látszatot keltve, hogy a felperes bevétele jelentős részét nem közhasznú célokra fordítja. Megsértette továbbá a felperes jóhírnevét azzal is, hogy ugyanitt valótlánul állította, hogy „... egymilliárd forintnyi egyszázalékos adományból csak töredékét kaphatták meg a rászoruló a Kehi nyomozása alapján.”

Megállapítja a másodfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy az ...hu internetes hírportálon a 2013. december 18-án megjelent „Mire és hogyan költ a ... Alapítvány?” című cikkben azt a valós tényt, hogy „...a daganatos gyerekeket gyógyító hálózat az elmúlt két évben 16 millió forintot kapott...” abban a hamis színben tüntette fel, hogy ebben az időszakban a felajánlott összegből csupán ennyit fordított a felperes a daganatos gyermekeket gyógyító kórházak támogatására.

Megállapítja a másodfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy a 2014. február 10. napján megjelent „Kért, de nem kapott támogatást a ... Alapítványtól a ... utcai klinika” című cikkben valótlánul híresztelte, hogy „...az alapítvány támogatja a betegeket havi 5000 forint adománnyal, de csak azokat, akik rendszeresen elmennek átvenni az adományt az alapítványhoz”.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül az ítélet megállapítást tartalmazó rendelkező részét az ...hu hírportál nyitóoldalán 15 napon keresztül tegye közzé.

Kötelezi a másodfokú bíróság az alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek

2.500.000 (kétmillióötszázezer) forintot, valamint ezen összeg után 2014. február 10. napjától a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

A másodfokú bíróság az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 480.000 (négy száznyolcvanezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 600.000 (hatszáz ezer) forint kereseti illetékből az alperes 150.000 (százötvenezer) forint, míg az 560.000 (ötszázhatvenezer) forint fellebbezési illetékből 200.000 (kétszáz ezer) forintot az alperes köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni. A fennmaradó 450.000 (négy százötvenezer) forint kereseti és 360.000 (háromszázhatvenezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette az alábbi közlésekkel:

A 2013. december 17-én megjelent cikkből

„Hatmillió forintból (ezt vettük a betegszállításra költött pénz éves átlagának) így 5.500.000.-Ft-ot költhetne üzemanyagra az alapítvány, ami meglehetősen sok fuvarra elég, 5.500.000.-Ft-ból kb. 137.000 kilométer tehető meg, ez betegenként - 137 ezer kilométer évi összúttal számolva - 655 kilométer megtett utat jelent.”

„A ... Alapítvány is azon szervezetek közé tartozik, amelyek több 10 millió forintot költöttek eddig reklámra, miközben arányaiban jóval kevesebbet valódi célokra. Ez arra vonatkozhatott, hogy egymilliárd forintnyi egyszázalékos adományból csak töredékét kaphatták meg a rászorulóknak a Kehi nyomozása alapján.”

A 2013. december 18-án megjelent alperesi cikkből

„A daganatos gyerekeket gyógyító hálózat az elmúlt két évben összesen 16.000.000.-Ft-ot kapott.”
"Ki kell mondanunk, hogy az alapítványok többségénél minden rendben, de van pár alapítvány, amelyik csal.”

A 2014. január 17- napján megjelent cikkből

„Hütlenségek miatt nyomoznak a ... alapítvány ellen”

A 2014. január 20-án megjelent cikkből

„Ködösít a ... Alapítvány”

„Ismeretlen tettes ellen, hütlenségek gyanújával indított nyomozást ellenük a rendőrség”

A 2014. február 10. napján megjelent alperesi cikkből.

„Tudomásunk van arról, hogy az alapítvány támogatja a betegeket havi 5000 forint adománnyal, de csak azokat, akik rendszeresen elmennek átvenni az adományt az alapítványhoz”.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte arra, hogy 15 napon belül saját hírportálján kiemelt helyen jelentessen meg egy közleményt, amelyben sajnálkozását fejezi ki a ... Alapítvány jóhírnevét sértő, az ítélet rendelkező részében írt kijelentései miatt, melyek valótlan tényeket állítottak, híreszteltek, való tény hamis színben tüntettek fel.

Kötelezte az alperest 7.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összeg után 2014. február 10. napjától számított kamatai és 350.000 forint + áfa perköltség megfizetésére.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az indokolásban rögzítette, hogy a felperes jóhírneve megsértése miatt nyújtotta be a keresetet, amelyben a jogsértés megállapításán túlmenően kérte, hogy a bíróság az alperest a jogsértéstől tiltsa el, kötelezze elégtételadásra, melyben sajnálkozását is fejezze ki, annak biztosítson megfelelő nyilvánosságot. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, 2014. február 10. napjától számított kamataival.

Az alperesi nyilatkozat körében kiemelte, hogy a kereset elutasítását kérte, a nem vagyoni kártérítés igényelt összegét eltúlzottnak tartotta. Védekezése lényege az volt, hogy alapvetően véleményt nyilvánított a felperes működésével kapcsolatban, a tényként közölt adatok pedig a valóságnak megfelelőek voltak. Hivatkozott a felperes vezetőjének felróható magatartására, akinek a személye a felperesével összeforrt, ugyanis vele szemben ellenszenvet váltott ki, hogy mentőautóval szállította magát. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) vizsgálattal kapcsolatos tárgyi tévedését nem vitatta, mert a cikkben hivatkozott vizsgálat alanya nem az alperes volt. A felperes az újságíróknak nem adott meg adatokat, ez eredményezhetett esetleges pontatlanságot. Az üzemanyag fogyasztással és működési költségekkel kapcsolatos adatok a felperes 2014. januári sajtótájékoztatóján hangzottak el, az EMMI államtitkár szavait valósághűen idézték. ... egy országgyűlési képviselő kérdésére válaszolt, azt hűen közölte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletben rögzítette a felperes megalakulásának körülményeit, ezidáig végzett tevékenységét, a felperes beszámolójából megismerhető adatokat, az alperesi cikkek támogatásokra való negatív hatását, a cikkek készítésének körülményeit. Kiemelte azt is, hogy a 2013. december 17-én és 18-án megjelent cikkeket jelentős számban vették át más sajtóorgánumok.

A 2013. december 17-én megjelent „Saját mentőben ülve kerül a dugót” című cikkben megjelent azon közléssel kapcsolatban, amely a felperes üzemanyagra költhető pénzét és a szállított betegek számát vetette össze, idézte a ...hu. internetes oldalon megjelent hasonló tartalmú közlés miatt született 2.Pf.20.618/2014/4. számú jogerős ítélet helyreigazítást elrendelő rendelkezést. E szerint megalapozatlan állítás az, hogy a felperes havonta átlag 500 millió (helyesen 500.000) forintot költött benzinre. Idézte a Fővárosi Törvényszék első fokon jogerőre emelkedett ugyancsak helyreigazítási perben hozott 70.P.20.648/2014/4. számú, a ... Zrt.-t kötelező rendelkezését arra vonatkozóan, hogy valótlanul állította a felperes honlapja alapján a felperes tavaly egy beteget 655 km-en át fuvarozott.

Az ugyanezen a napon megjelent „Keményen nekiment a ... Alapítványnak az Emmi” című cikk azon sérelmezett részével kapcsolatban, ami a felperes reklámköltségei és valódi céljainak megvalósítására fordított összegek párhuzamba állítását jelentette egy korábbi KEHI vizsgálatra

utalással, a Fővárosi Ítéltábla 2.P.20.744/2014/3. számú jogerős ítéletét idézte, amiben a ... online szerkesztőségét kötelezték helyreigazításra. E szerint azzal a közléssel, hogy a KEHI több jótékonyági célú rákos gyermekek gyógyításáért adományt gyűjtő szervezetnél visszaélést tapasztalt, majd ismertette, hogy a felperes vezetője az alapítvány gyermekmentőjével furikázik olyan hamis látszatot keltett, mintha a felperes is azon alapítványok közé tartozna, amelyeknél a visszaélés tapasztalható volt. Ugyancsak helyreigazításra kötelezte a bíróság azon per alperesét arra vonatkozóan, hogy a felperes reklámköltéseivel kapcsolatosan valótlan tényeket híresztelt, mert a valóság szerint 2011-ben és 2012-ben a felperes kiadásainak 69-70 százalékát költötte közhasznú célra. Idézte a hasonló tárgyban született 2.Pf.21.769/2004/4/II. ítélet rendelkezéseit is.

A 2013. december 18-án megjelent „Mire és hogyan költ a ... Alapítvány?” című cikk „... a daganatos gyerekeket gyógyító hálózat az elmúlt két évben összesen 16 millió forintot kapott, ...” cikkrészlet tárgyában ugyancsak ezen másodfokú határozati döntést ismertette, ami szerint ebben az eljárásban a felperes bizonyította, hogy a 16 millió forint a 2012-2013 években a rezidens ösztöndíjakra és szakirodalomra fordított összeg volt, a gyógyító hálózat ezen felül kapott 34.769.000 forintot berendezések vásárlására.

Az ugyancsak 2013. december 18-án megjelent „A csaló alapítványoknak menniük kell” című cikk azon kifogásolt közlésével kapcsolatosan, hogy "Ki kell mondanunk, hogy az alapítványok többségénél minden rendben, de van pár alapítvány, amelyik csal és ezeknek mennie kell" - mondta a helyettes államtitkár" a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.694/2014/14. számú ítéletét idézte, amely helyreigazítás közzétételére kötelezte a ... Kft.-t mert valótlanul híresztelte, hogy a felperes nem megfelelően, sőt visszaélésszerűen használja az 1%-os felajánlásokból származó támogatásokat, mert a valóságban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2007. és 2008. évek vonatkozásában szabályszerűtlenséget nem talált, 2010 évre vonatkozóan pedig azt állapította meg, hogy az egyes adókötelezettségek teljesítésével összefüggésben hiányosság nincs. Itt is utalt a már idézett 2.Pf. 20.744/2014/3. számú ítéletre.

A 2014. január 17-én megjelent „Hütlén kezelés miatt nyomoznak a ... Alapítvány ellen” címet kifogásoló kereseti kérelemmel kapcsolatosan a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.692/2014/3. számú döntést idézte, ami a ... Zrt.-t kötelezte helyreigazításra, mert azzal, hogy két adásában is azt állította, hogy a vádhatóságnál elrendelték a felperes törvényességi ellenőrzését azt a hamis látszatot keltette, hogy büntető eljárás folyik a felperessel szemben. A valóság azonban az, hogy a Fővárosi Főügyészség Magánjogi Osztálya törvényességi ellenőrzést folytat, amely a civil szervezetek felett erre jogszabályilag jogosult.

A 2014. február 10-én megjelent „Kért, de nem kapott támogatást a ... Alapítványtól a ... utcai klinika” című cikkben azon sérelmezett közlés vonatkozásában, hogy "tudomásunk van arról, hogy az alapítvány támogatja a betegeket havi 5000 forint adománnyal, de csak azokat, akik rendszeresen elmennek átvenni az adományt az alapítványhoz" az elsőfokú ítélet azt rögzítette, hogy a felperes a csatolt okiratokkal (levelek, bankszámlakivonatok stb.) igazolta, hogy nem csak az alapítvány székhelyén lehet a pénzadományokat átvenni, azt igény esetén más módon is eljuttatják a kérelmezőkhöz.

Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy ugyan a helyreigazítást elrendelő ítéletek más alperesekkel szemben születtek az azokban vizsgált közlések tartalmilag a jelen perben sérelmezett közlésekkel azonosak voltak, így a jelen perben sérelmezett közlések jogellenességét igazolják.

Megállapította az elsőfokú ítélet, hogy az ÁNTSZ a felperes által csatolt határozatában öt betegszállítási tevékenység végzésére alkalmas gépjármű adatait tüntette fel. Az alperes

megpróbálta a cikk írásakor ezt a határozatot beszerezni ez azonban nem vezetett eredményre, továbbá a felperes vezetője sem válaszolt arra vonatkozóan, hogy évente hány beteget szállítanak. Ettől függetlenül az a tény, miszerint nem egy, hanem öt autóval szállította a betegeket a felperes, ami alapvetően megingatja az alperesi számítást és következtetéseket az üzemanyagra fordítható összeg és a szállított betegekre jutó megtett útra vonatkozóan.

Megállapította az elsőfokú ítélet, hogy a perben sérelmezett 2013. december 17-én megjelent két cikk és az azokkal egyidejűleg a felperes vezetőjének mentőautó használatát alátámasztó videója komoly felháborodási hullámot okozott.

Rögzítette, hogy a felperes készpénzvagyonra a 2012. évi beszámoló szerint 848 millió forint volt, de ebből csak 603 millió forint volt a jogszabályok által megengedett módon tartalékolt összeg. Alapító okirata szerint céljai között szerepel egy speciális kórház felépítése, aminek költségigénye több milliárd forint és csak Európai Unió pályázatok elnyerése esetén valósulhat meg. Ehhez azonban szükséges önerőt biztosítani, ez indokolta a bankszámlán tartalékolt nagyobb összeget. Erről azonban a cikkek nem számoltak be, ezért olyan hamis látszatot keltettek, hogy öncélúan parkoltatja ezt az összeget a számláján.

A felperessel szembeni hűtlen kezelés gyanújával folyó nyomozás tárgyában az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy hamis látszatot kelt az alperes, amit a felperes vezetőjének a ...ben megjelent hasonló váddal kapcsolatos nyilatkozata egyértelműen alátámasztott.

Az elsőfokú bíróság idézte az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 78. § (1) és (2) bekezdését, a 84. § rendelkezéseit, a 339. § (1) és 355. § (1) és (4) bekezdéseit.

A megállapítás körében és az igényelt objektív jogkövetkezményekre vonatkozó valamennyi felperesi kereseti kérelmet megalapozottnak ítélte. A már ismertetett indokokon túlmenően rögzítette, hogy a KEHI sohasem vizsgálta a felperes működését, gazdálkodásával kapcsolatosan valamennyi egyéb szerv vizsgálata rá nézve pozitív eredménnyel zárult. Az EMMI államtitkára és a ... utcai Klinika igazgatójától származó és felperes által sérelmezett közlések vonatkozásában hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalásában írtakra, ami szerint az olyan sajtóközlemény valóságát is általában a sajtószerv köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét.

Az igényelt nem vagyoni kártérítés mértékét azonban kisebb részben eltúloztottnak ítélte. Annak meghatározásakor figyelembe vette, hogy az alperesi újságíró kérdéseire nem minden esetben kapott választ a felperestől, más személyek nyilatkozatait idézte, viszont fokozott felelősség terheli a megfelelő tájékoztatás körében, figyelemmel az internetes sajtópiacon betöltött meghatározó szerepére. Két legnagyobb visszhangot kiváltó írása alkalmas volt a felperes jóhírnevének csorbítására, melynek hosszan tartó hatása a támogatások jelentős mértékű csökkenésében is tetten érhető, a gyanú árnyéka változatlanul kíséri a felperest. Mindezeket együttesen mérlegelve 7.000.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest, a kamatokról a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jelen fellebbezéssel támadott ítélete a tényállást helytelenül, hiányosan állapította meg. Az alperest olyan közlésekért marasztalta, melyek nem a felperesre vonatkoztak. Az ítélet részletes indoklási kötelezettségnek sem tett eleget. Emiatt az elsőfokú bíróság ítélete kijavításra alkalmatlan, ezért

kérte, hogy a másodfokú bíróság utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására. Amennyiben erre nem lát lehetőséget, az elsőfokú bíróság ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el, a nem vagyoni kártérítés alkalmazását teljes egészében mellőzze. Perköltséget is igényelt.

Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy a felperes számos szövegrészletet kiragadott összefüggéseiből és az eljáró bíróságnak azt sulykolta, hogy az általa sorolt esetekben hamis látszateltetés valósult meg.

Megjegyezte továbbá, hogy a botrányt a kuratórium elnökének az alapítványi mentővel való közlekedéséről szóló videó váltotta ki. A csatolt videón látszik, ahogyan a ...t szállító mentőautó a közlekedési szabályokat lazán értelmezve közlekedik.

Előadta, hogy ... és a felperesi társadalmi szervezet személye az általánostól eltérően erősen összefonódik, sokan ... személyével azonosítják a felperest, a köztudatban így jelennek meg. Amennyiben sérült volna a felperes jóhírneve, vagy bármilyen negatív képzet alakult volna ki a felperessel szemben, akkor az ... cselekedeteinek a következménye.

Sérelmezte, hogy az ítélet nem határozza meg pontosan, hogy az egy napon belül megjelent mely cikkekkal kapcsolatban teszi megállapításait, idézetei pontatlanok a tekintetben, hogy a kiemelt szövegrészek közötti más szövegrészek hiányát nem jelzi.

Érdemben hivatkozott arra, hogy a felperes nem adott meg hiteles adatokat, azonban az alperes a felperesi Alapítvány beszámolóit alapján jóhiszeműen számolt. Az üzemanyag-fogyasztással és működési költségekkel kapcsolatban alapul vett adatok a felperes 2013. januári sajtótájékoztatóján, a felperesi Alapítványtól kapott sajtóanyagban szerepeltek. Az ott közreadott adatok nem felelnek meg a honlapon található közhasznúsági beszámolókból leírt összegeknek.

A 2016. január 7. napján tartott tárgyaláson ... tanú vallomásából egyértelműen kiderült, hogy felvette a felperessel a kapcsolatot, több ízben feltett írásbeli kérdéseire azonban nem kapott választ. Minthogy a tanú - a cikk szerzője - az üzemanyaggal kapcsolatos kérdéseivel kapcsolatban sem jutott információkhoz a felperestől, ezért a nyilvánosan elérhető adatokból dolgozott, úgy járt el, ahogy az elvárható. Ezt igazolja a csatolt elektronikus levelezés is.

Az EMMI államtitkárával készített interjú az államtitkár véleményét tényszerűen, a valóságnak megfelelően adta közre, annak tartalma nem róható fel az alperesnek. Az államtitkárt ezen túlmenően a felperesi alapítvány ügyei miatt kérdezték, de ő általánosságban válaszolt, a véleményének közreadása nem valósít meg híresztelést. A reklámcélú költségek összegének arányaiban eltúlzottnak minősítése vélemény, az összeg relatív nagysága az átlagembert megdöbbeníti.

A felperessel szemben folyó eljárással kapcsolatos alperesi közlés más eljárásban is felmerült. Abban az Alapítvány, illetve ... jogi képviselője sem tagadta, hogy a nyomozás ... személyével kapcsolatban indult és az természetesen érintette, érinthette a felperest is. A BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály a ... Alapítvány ügyben hűtlen kezelés gyanúja miatt indított eljárást ismeretlen tettes ellen. Cikkükben is az szerepelt, hogy a „... Alapítvány ügyében”, nem pedig a ... Alapítvány ellen. Tény, hogy a mentőautó ügyében folyt az eljárás, ... személye kapcsán, ez tényszerű és miután ... és a felperes személye az általánostól eltérően erősen összefonódik, sokan ... személyével azonosítják a felperest, a köztudatban így jelennek meg. Tehát két külön vizsgálati eljárásról van szó. Egyrészt történt egy rutinnak számító törvényességi ellenőrzés, ezt a Fővárosi Főügyészség folytatta le; másrészt nyomozás indult a BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztálya által a ... vezette ... Alapítvány ügyében.

A 2014. január 20-án megjelent cikk címében a „ködösít” kifejezés az újságíró minősítő véleménye a felperesi magatartásról. A vélemény-nyilvánítás pedig a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása szerint - mely a személyiségi jogi perekben is alkalmazandó - nem képezheti sajtóhelyreigazítás eljárás alapját. A cikk állításai tényszerűek, a két eljárás megindítása nem vitatható.

Azt nem vitatta, hogy a 603 millió forint és a 850 millió forint összegek tényállítások. Az alperesi cikkben nincs ellentmondás a tekintetben, hogy a 2012-es beszámoló szerint 848 millió forint tartaléka van a felperesi alapítványnak, ezzel nem állít az alperes valótlanosságot, és nem tüntetett fel valós tényeket hamis színben sem. A cikk arról ad tájékoztatást, hogy „a daganatos gyerekeket gyógyító hálózat az elmúlt két évben összesen 16 millió forintot kapott” ez az állítás a 2011-es és 2012-es közhasznúsági beszámolók szerint megfelel a valóságnak. Nincs ellentmondás a cikk azon állítása, hogy „az alapítvány számláján pedig 850 millió forint áll felhasználatlanul” és a felperes állítása között (jogszabály szerinti tartalék, és három év alatt kell elkölteni).

Az igényelt és megítélt nem vagyoni kártérítés - álláspontja szerint - még a jogsértés megállapítása esetén is messzemenően eltúlzott, amelynek bekövetkeztét a felperes nem bizonyította. Tényleges hátrányt nem jelölt meg csak általánosságban hivatkozott ilyenre. Az e körben felsorakoztatott tanúk a felperessel függő viszonyban álló személyek voltak, ezért elfogulatlanságuk kétséges, így annak mérséklését mindenképpen szükségesnek tartotta.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Egyetértett az elsőfokú bíróság ítéleti döntésével azok indokaival. Álláspontja szerint helytelen az az alperesi hivatkozás, hogy a felperes vezetőjének ...nak a magatartása okozta volna a felperesi hátrányt. Ez csak indokot szolgáltatott az alperesnek arra, hogy a felperes ügyeivel kiemelten foglalkozzon, azonban a perbeli valótlan állítások okozták ténylegesen azt, hogy a felperes jóhírneve sérült, társadalmi megítélése hátrányára változott. Az a tény, hogy az ítéletben a sérelmesnek ítélt szövegrészletek közötti tartalomra a bíróság nem utalt az ítélet lényegét, tartalmi megállapításait nem befolyásolta.

A december 17-én megjelent cikkek esetében az alperes nem véleményt alkotott, hanem hiányos ismeretei okán valótlan közléseket tett, a betegszámot, a költségeket helytelenül rögzítette, ezért helytelen számítást végzett, ami a felperes hátrányára értékelendő megállapításokhoz vezetett. A helyettes államtitkár és a kórházigazgató nyilatkozatának valótlan voltaért felelősség terheli az alperest.

A daganatos gyerekeket gyógyító hálózatnak juttatott 16.000.000 forintos összeg valótlan tényközlés, mert ennek többszörösét kapták a felperestől. Ez az állítás kontextusba állítva a felhasználatlanul álló 850.000.000 forinttal alkalmas az olvasók rosszgallásának kiváltására. Az azt jelenti ugyanis, hogy azoknak ad keveset, akiknek a támogatására létrejött.

A csaló alapítványokkal kapcsolatos közlés egyértelműen a felperesre vonatkozik, figyelemmel a szövegkörnyezetre, amelyben megjelent.

Nem tekinthető lényegtelen tévedésnek, hogy az alperes közlése szerint a felperes ellen nyomoznak, noha ténylegesen ismeretlen tettes ellent folyt nyomozás.

Az 5.000 forintos adomány folyósítása tekintetében az eljárás során teljes egészében bizonyításra került az alperes valótlan állítása.

A bekövetkezett nem vagyoni hátrányt egyértelműen bizonyította részben tanúvallomással, részben a csatolt e-mailekkel, hozzászólásokkal. Az alperesi cikkek által kiváltott negatív hatás kompenzálására az elsőfokú ítéletben megítélt 7.000.000 forintos összeg csak részben alkalmas, figyelemmel a kiemelkedő tárgyi súlyú jogsértésre.

Semmilyen anomáliákat nem állapítottak meg a hatóságok az alapítvány működésének vizsgálata során, ezeket legfeljebb a sajtószerv kreálta és tartotta fenn. Az alperes kampányszerűen kommunikálta a felperes ügyeivel kapcsolatos híreket és ehhez képest sokkal kevesebb közlést tett felperes a keresete tárgyává. A cikkek teljes szövegösszefüggésben ugyan tartalmazzak valós tényeket, de azokat hamis színben tüntetik fel a felperest.

Az alperes fellebbezése részben megalapozott.

Az elsőfokú ítéletet miután annak jogerőre emelkedett része nem volt, teljes terjedelemben bírálta

felül a másodfokú bíróság. Az elsőfokú bíróság ítéleti döntésével, annak indokaival nem értett egyet, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Egyetértett a másodfokú bíróság az alperes azon észrevételével, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része nem kellően szabatos. A bíróság mindössze felsorolta a sérelmezett közléseket, a nélkül azonban, hogy azok címét megjelölte volna, noha december 17-én és 18-án is két-két cikk jelent meg, melyben foglaltakat a felperes sérelmezte, ezért azok beazonosítása is nehézkes. Ezen túlmenően a rendelkező részből nem derül ki pontosan, hogy mely közléseket ténylegesen miért ítelt jogsértőnek. Ez azért is problémás, mert ezen ítéleti rendelkező rész közzétételére kötelezte a bíróság elégtétel adásként az alperest. Az indokolásban kifejtettekkel együtt értékelve azonban az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra alkalmas volt, figyelemmel arra is, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság teljes körűen föltárta, a felhívott jogszabályi rendelkezések helytállóak, ezért azokra a másodfokú bíróság csak visszautal.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a felperes által sérelmezett közlésekből négy esetben állapított meg jogsértést.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alappal vette figyelembe a pert megelőzően hasonló tartalmú közlésekkel kapcsolatos sajtóhelyreigazítási ügyekben született jogerős ítéleteket. Nyilvánvaló, hogy a helyreigazítási eljárás keretei szűkebbre szabottak, a bizonyítás lefolytatásának kevesebb tere van. Éppen ezért nincs elzárva az alperes attól, hogy amennyiben egy helyreigazított közlemény miatt személyhez fűződő jog megsértése miatt is perbe vonják, a helyreigazítási eljárásban nem értékelt bizonyítékokra hivatkozzon. Jelen esetben sajtóper jelen per alperese ellen nem indult, az azokban értékelt közlések azonban alapvetően más orgánumoknak az alperesi írásokból átvett, azokkal tartalmilag megegyező közlések voltak. Éppen ezért az ott megállapított tényekkel szemben az alperes további bizonyítékokat tárhatott volna jelen eljárásban a bíróság elé, ilyenre azonban eredménnyel csak egy esetben került sor.

A felperes által a 2013. december 17-én megjelent „Saját mentőben ülve kerül a dugót” című cikkből a felperes az alábbi kitételeket kifogásolta kiemelten: „Hatmillió forintból (ezt vettük a betegszállításra költött pénz éves átlagának) így 5,5 milliót költhetne üzemanyagra az alapítvány, ami meglehetősen sok fuvarra elég... 5,5 millió forintból körülbelül 137 ezer kilométer tehető meg.betegként - 137 ezer kilométer évi összúttal számolva - 655 kilométer megtett utat jelent.”

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes valós adatok hiányában, tényekkel alá nem támasztott körülményeket figyelembe véve végzett olyan egyszerűsített számításokat, amelyek a felperes megítélését hátrányosan befolyásoló következtetésekkel jártak a kiemelt részeket a teljes szövegkörnyezetben értékelve is. Az alperesi számítás egy darab betegszállításra alkalmas autó figyelembevételével állapította meg mennyi juthat üzemanyagra egy évben, noha kellő körültekintéssel ismerhette volna azt a körülményt, hogy a felperesnek öt ilyen gépkocsi állt rendelkezésre. Miután a betegszállítással járó költségek kiindulási száma, az 5,5 millió forint teljesen megalapozatlan összeg volt, ezért minden ebből számított adat is hamis. Az alperes semmivel sem cáfolta a felperes előadását a ténylegesen üzemanyagra költött összeg tekintetében, pusztán arra hivatkozott, hogy felperesi adatszolgáltatás hiányában nyilvánosan elérhető adatokból számolt. Ez önmagában a jogsértés tényét nem befolyásoló körülmény, a számítás az alperes tényleges akaratától függetlenül alaptalan.

Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy ezen megalapozatlan számításokon alapuló adatokból az olvasó okszerűtlen, pazarló gazdálkodásra, esetleg valótlan adatszolgáltatásra következtethet, ami a felperes társadalmi megítélését hátrányosan érinti, ezért jóhírnevét sérti.

Az ugyan ezen a napon „Keményen nekiment a ... Alapítványnak az Emmi” című cikkben kifogásolt „...a ... Alapítvány is azon szervezetek közé tartozik, amelyek több 10 millió forintot költöttek eddig reklámra, miközben arányaiban jóval kevesebbet valódi célokra. Ez arra vonatkozhatott, hogy egymilliárd forintnyi egyszázalékos adományból csak töredékét kaphatták meg a rászorulók a Kehi nyomozása alapján.” közlés ugyancsak jogsértő. Az elsőfokú ítélet által is idézett 2.Pf.20.744/2014/3. számú jogerős ítéletben tett megállapításhoz képest jelen perben az alperes is elismerte, hogy a felperessel összefüggésben a KEHI vizsgálatot nem folytatott, ezért az a megállapítás, hogy a reklámköltség vonatkozásában bármiféle megállapítás történt volna valamilyen hatóság részéről, valótlan. A sajtóperben értékelte bizonyítékokon túlmenően jelen eljárásban az alperes nem is hivatkozott másra. Az, hogy ez az állítás egy minisztériumi államtitkár megállapítása volt az alperes felelősségét az elsőfokú bíróság által is helyesen idézett Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalás alapján nem menti. A másodfokú bíróság ezen közlést egyértelműen tényállításnak tekintette, figyelemmel arra is, hogy a szövegkörnyezet alapján megállapítható, hogy annak megalapozottságát az alperes a KEHI vizsgálatával kívánta alátámasztani. Ezen valótlan állítás pedig egyértelműen azt erősíti, hogy a felperes az adományozók pénzét céljainak nem megfelelő módon használja, ami a felperes jóhírnevének sérelmével jár.

A 2013. december 18-án megjelent „Mire és hogyan költ a ... Alapítvány?” című írás leadje a szakmai szokásoknak megfelelően tömören rögzíti az esetleg hosszabb, részletesebb kifejtést igénylő írás lényegi elemeit, a cikk szerzőjének azt a gondolatát, melyet leginkább meg kíván osztani az olvasóval. Rögzíti, hogy évente 60 ezer ember ajánlja fel a felperes részére adója 1%-át és a felperes évente 250-300 millió forintból gazdálkodik, mely összegből „... a daganatos gyerekeket gyógyító hálózat az elmúlt két évben összesen 16 millió forintot kapott” miközben 850 millió forint felhasználatlanul áll a számláján. A cikkben részletezi az alperes a felperes gazdálkodásával kapcsolatosan megszerzett ismereteit nem titkolva, hogy azok hiányosak, mert a felperes ennek tisztázásában nem volt segítőkész. Abból azonban kiderül a felperesi álláspont a bevételek felhasználásának arányairól. E szerint kórházak támogatására 1.462.294.000 forintot kórházak támogatására, 1.163.962.000 forintot rákos gyermekek támogatására, 42.060.000 forintot civil szervezetek támogatására, míg 16.000.000 forintot orvosok támogatására fordítottak. Idézi a cikk ...t a ...i Hálózat elnökét, aki megerősíti a felperes adatait, amikor azt említi, hogy a felperestől 2012-2013-ban évi 8.000.000 forintot kaptak idegen nyelvű szakirodalom vásárlására, gyermek hemato-onkológusnak havi 50.000 forintos ösztöndíjra.

Mindezen adatok nem támasztják alá azt az alperesi állítást, hogy a daganatos gyerekeket gyógyító hálózat, két év alatt csak 16.000.000 forintot kapott volna. A ...i Hálózat nyilván nem azonos a daganatos gyermek gyógyítását végző és a felperes által támogatott hálózat egészével. Erre vonatkozóan a helyreigazítási eljárásban feltárt adatokról a másodfokú bíróságnak hivatalos tudomása is volt. Ezen túlmenően a per során csatolt számlákkal, támogatási szerződésekkel a felperes azt is igazolta, hogy a daganatos gyermekek gyógyításában résztvevő intézmények a felperestől nagyságrendekkel nagyobb összegű támogatást kaptak a gyógyításban, a gyógyuláshoz használatos, azt segítő eszközök formájában.

Mindezek miatt egyértelműen megállapítható volt, hogy a valós adatokat a leadben az alperes olyan hamis látszatot keltve tüntette fel, hogy a felperes adományokból származó bevételeinek csak töredékét használja fel a rákos betegek és őket gondozó kórházak, orvosok segítésére, ami még a cikk tartalmával sem volt összhangban. Erre a hamis látszatra erősített rá a jogszerűen tartalékolt pénzösszeg nagyságrendjének (egyébként nem pontos) rögzítésével.

A 2014. február 10. napján megjelent „Kért, de nem kapott támogatást a ... Alapítványtól a ... utcai klinika” című cikkben az alperes arról értekezik, mely rákos gyermekeket ápoló intézmények nem

részesültek a felperestől támogatásban. A ... utcai klinika igazgatójára hivatkozva közli, hogy ez az intézmény 7-8 éve kapott utoljára adományt a felperestől, majd a felperest idézve állítja, hogy „tudomásunk van arról, hogy az alapítvány támogatja a betegeket havi 5000 forint adománnyal, de csak azokat, akik rendszeresen elmennek átvenni az adományt az alapítványhoz”.

Ezen közlés valótlanágát a per során beszerzett bizonyítékok egyértelműen alátámasztották. ... tanú vallomása szerint, aki 5 éve részesül támogatásban a felperestől havonta kapnak étrend-kiegészítő csomagot 15.000 forint értékben, továbbá 5.000 forint készpénz támogatást. A csomagért el kell menni a felperes székhelyére, ekkor kapják meg a készpénz összeget is. A felperes ezen túlmenően a per során több olyan kérelmet csatolt az iratokhoz, melyben a támogatást kérők írásban nyilatkoznak arról, hogy a támogatás összegét bankszámlára utalással kérik. Ezekhez a felperes mellékelte a banki átutalásokat, amelyek ezen kérés teljesítését igazolják. Az alperes ezzel szemben nem tudta bizonyítani azt az állítását, hogy pénzbeni támogatást csak személyesen lehet átvenni, mert ez nyilvánvalóan csak a természetbeni adományokra vonatkozhatott. Nem alapos a védekezése arra vonatkozóan, hogy ez a közlés a ... utcai gyermekklinika igazgatójának állítása. Felelőssége ebben az esetben a valótlan állítás híresztelésében áll, figyelemmel a PK 14. számú állásfoglalásban rögzítettekre, melyet személyiségi jogi perekben is alkalmazni kell. E szerint ugyanis az olyan sajtóközlemény valóságát is általában a sajtószerv köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét.

Elutasította azonban a bíróság a felperes keresetét az alábbi pontokban.

A 2013. december 18-án „A csaló alapítványoknak menniük kell” címmel megjelent cikk azon sérelmezett részletével kapcsolatosan, hogy „Ki kell mondanunk, hogy az alapítványok többségénél minden rendben, de van pár alapítvány, amelyik csal és ezeknek mennie kell” - mondta a helyettes államtitkár” helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a PK 12. számú állásfoglalás rendelkezésire tekintettel a teljes szövegkörnyezetet értékelve megállapítható, hogy ez a közlés nem a felperesre vonatkozik. Az alperes ugyanis valóban a felperesi Alapítvány „gyanús” ügyeivel kapcsolatban kérdezte, erre azonban az államtitkár az alapítványok átláthatóságának szabályozásáról általában beszélve elmondta, hogy a KEHI jövőre különös figyelmet szentel majd az egyszázalékos adományokból működő alapítványok átvilágításának. „Ki kell mondanunk, hogy az alapítványok többségénél minden rendben, de van pár alapítvány, amelyik csal és ezeknek mennie kell” Majd közli: úgy becsüli, a 31 ezer támogatott szervezet közül maximum 500 lehet csaló.

Látható ebből, hogy a sérelmezett közlés nem a felperesre vonatkozik. A nyilatkozót ugyan a felperes ügyeiről kérdezik, a sérelmezett részletet is tartalmazó válasz azonban a kormányzati szervezetek a civil szervezetek gazdálkodásának általános felügyeletével, ellenőrzésével foglalkozik, a szigorítás okaként közli, hogy sok a csaló szervezet. Ez semmiképpen sem a felperesre vonatkozó közlés ezért azt nem sérelmezheti.

A 2014. január 17. napján megjelent „Hütlén kezelés miatt nyomoznak a ... Alapítvány ellen” cím és a 2014. január 20-án megjelent „Ködösít a ... Alapítvány” cím, valamint ezen cikkből az „...ismeretlen tettes ellen, hütlén kezelés gyanújával indított nyomozást ellenük a rendőrség...” részlet ez utóbbi cikkben a felperes által is említett nyomozásra vonatkozik, annak tényleges tárgyát pontosan, valósághűen közli. Azt a felperes sem vitatta, hogy indított az alapítvány ügyeivel kapcsolatosan a BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés elleni Főosztálya eljárást. Ez valóban ismeretlen tettes ellen indult, azonban egyértelműen a felperes ügyeit vizsgálta, ezért az alperes közlése nem állít valótlan tény, a vizsgálatot nem is tünteti fel hamis színben. Eredményes volt ezért az alperes bizonyítása arra vonatkozóan, hogy a korábbi sajtóhelyreigazítási perekben nem ezen eljárással összefüggésben állapítottak meg a bíróságok hamis látszat keltést, hanem azért mert az azon perekben érintett sajtószervek az ügyészség törvényességi ellenőrzési eljárását állították be

a felperessel szemben folyó nyomozásnak. Jelen közlés azonban nem erre vonatkozott, hanem az alapítvány ügyében valóban indult eljárásról számolt be. Ennek fényében a felperes alappal nem sérelmezheti azt a közlést, hogy ellenük folyik nyomozás. A ködösít kifejezés egyértelműen véleményként értékelhető, amely kifejezőmódjában nem sértő értékítélet, ami arra vonatkozik, amit a cikkben kifejt. Arra, hogy maga a felperes is igyekszik összemosni a két eljárást, mindezt sajtótámadásnak beállítva. Ez a véleménynyilvánítás azonban megengedhető, a felperes jóhírnevének sérelmével nem jár.

A felperes által igényelt objektív jogkövetkezmények megalapozottak voltak, ezért a másodfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) pontja alapján az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. A c) pont alapján elégtétel adásra kötelezte azzal, hogy sajnálkozás kifejezésre juttatására vonatkozó kötelezést mellőzte, figyelemmel arra, hogy az erkölcsi jellegű kategória, melyre jogilag az alperes nem kötelezhető.

A felperes által igényelt nem vagyoni kártérítés összegét a másodfokú bíróság 2.500.000 forintban állapította meg. Egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes által igényelt, de az elsőfokú bíróság által a teljes pernyertességet figyelembe véve megítélt összeg is kiemelkedő nagyságú. Az közelít a baleseti kártérítéseknel alkalmazott összegekhez, melyek jellegüknél fogva súlyosabb, tartósabb sérelmek orvoslására hivatottak. A személyiségi jogi perekben kialakult bírói gyakorlatra is tekintettel annak meghatározásakor figyelembe vette a másodfokú bíróság a perben megállapított jogsértések jellegét, súlyát. Azt, hogy a felperes nem természetes személy, ezért jóhírnevének sérelme más jellegű hátrányt okoz. Az inkább közelít a gazdálkodó szervezetek üzleti jóhíréhez, melynek sérelme esetén a ténylegesen kimutatható, bizonyítható vagyoni hátrány a hangsúlyos. Nem volt mellőzhető annak értékelése sem, hogy a felperes vezetőjének, ...nak a személye a felperes működésében még a társadalmi szervezetek esetében szokásos mértéknél is meghatározóbb, ahogyan erre az elsőfokú bíróság is utalt. Az ő magtartása alapvetően határozta meg a felperes megítélését, ezért a közismertté vált, a közvélemény szemében elítélendő mentőautó használat az alperesi cikkektől függetlenül negatívan befolyásolta a felperes társadalmi megítélését is.

Ugyanakkor figyelembe vette a másodfokú bíróság azt is, hogy az alperes huzamosabb ideig foglalkozott a felperes ügyeivel. Ennek során a gazdálkodását érintően sorozatosan, több valótlan állítást tett, ami a társadalom szemében érzékeny területet érintő volt. A felperes súlyos betegséggel élő gyermekek részére felajánlott kiemelkedő nagyságrendű adományok felett rendelkezett. Ezen rendelkezésének valósághű bemutatása kiemelt érdeke, mely az alperes tevékenysége folytán sérült. A másodfokú bíróság által indokoltnak tartott nem vagyoni kártérítés összegszerűsége így is kiemelkedő nagyságrendű figyelemmel a perbeli ügy egyedi jellegére is. Nem értett egyet a másodfokú bíróság az alperessel abban, hogy a felperes a társadalmi megítélésében az alperesi magatartással összefüggésben bekövetkezett nem vagyoni hátrányt nem bizonyította. A per során kihallgatott tanúk - a társadalom tagjai részéről - kifejezetten a cikkekkel összefüggésben érkezett negatív reakciókat támasztották alá. Ezen tényekre vonatkozó vallomásuk elfogulatlansága önmagában attól, hogy a felperes munkájában részt vesznek, nem kérdőjelezhető meg. Ezen túlmenően ezt a körülményt a felperes által csatolt e-mailek, hozzászólások ugyancsak megerősítették.

A kamatok megfizetésére a másodfokú bíróság az alperest a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Az alperes nagyobb arányú pernyertességére tekintettel a másodfokú bíróság a felperest kötelezte perköltség fizetésre figyelemmel a Pp. 239. §-nak utaló szabályára és a Pp. 81. § (1) bekezdésére.

Az ügyvédi munkadíj összegét kerekítve, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg azzal, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes pernyertessége 7.500.000 forintban, míg a másodfokú eljárásban 4.500.000 forintban állapítható meg.

A le nem rótt illeték viseléséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. § alapján határozott, figyelemmel a fenti arányokra is.

Budapest, 2016. június 29.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró